

Dağlar qoynunda gerçək cənnətdir Laçın!

Artıq 3 ildir ki, gözəl təbiəti göz oxşayan, laçın kimi vüqalı Laçın şəhəri azadlığın bəxş etdiyi xoşbəxt günlərini yaşayır. 3 ildir doğma yurd nisgilli nəğməkar Məhəbbət Kazımovun, köçkünlükdə əbədi dincliyə qovuşmuş laçınlıların ruhu qartal olub səması aydın Laçının dağlarında süzür. Bir vaxtlar qəzəblə coşan, “qisas!” hayqıran Həkarinin hirs-i-hikkəsi soyuyub, nazlı gəlin kimi cilvələnir, əzizlərinə, Laçının geri dönmüş əzəli sakinlərinə həzin-həzin laylay çalır...

Bu gün Prezident, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin bütün Azərbaycan xalqını sevincə qərq edən, laçınlıların həsrətinə son qoyan növbəti qələbə müjdəsindən 3 il ötür: “Bu gün, avqustun 26-da biz – azərbaycanlılar Laçın şəhərinə qayıtmışıq. Azərbaycan Ordusu Laçın şəhərinə yerləşdi. Zabux və Sus kəndləri nəzarətə götürüldü. Bütün laçınlıları və Azərbaycan xalqını bu münasibətlə təbrik edirəm. Yaşasın Laçın! Yaşasın Azərbaycan!”

Avqustun 26-sı həm də Laçının rəsmi bayram günüdür. Prezident İlham Əliyevin 31 iyul 2023-cü il tarixli “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günlərinin təsis edilməsi haqqında” sərəncamına əsasən, artıq 3-cü ildir ki, bu gün ölkəmizin hər yerində Laçın Şəhəri Günü kimi təntənəli şəkildə qeyd edilir. Bu tarix təkcə 30 il sonra doğma Laçın həsrəti sona çatmış 80 mindən artıq laçınlı üçün deyil, bütün Azərbaycan xalqı üçün, bütün dünya azərbaycanlıları üçün zəfər dastanının şanlı səhifəsinin yazıldığı bayram ab-havalı, sevinc növrəqlı bir gündür.

Azərbaycanın füsunkar guşələrindən olan Laçın rayonu ölkəmizin cənub-qərbində, Kiçik Qafqazda yerləşir. Ərazisi şimaldan Kəlbəcər, cənubdan Qubadlı, şərqdən Xocalı, Şuşa və Xocavənd rayonları, qərbdən isə Ermənistanla həmsərhəddir, 1 şəhər, 1 qəsəbə, 125 kəndi var. Ümumi sahəsi 1835 km metr olan Laçın rayonu 72 min hektar yaylaq sahəsinə və 34 min hektar zəngin meşə massivinə malikdir. Bol su ehtiyatlarına malik rayonun ərazisindən axan Şəlvə və Minkənd çayları birləşərək uzunluğu 113 km olan Həkarı çayını yaradır. 1930-cu il avqustun 8-də təşkil edilən Laçın rayonunun mərkəzi Laçın şəhəridir. 1923-cü ildə Abdallar kənd yaşayış məntəqəsi Laçın adlandırılıb və şəhər statusu alıb.

Böyük strateji əhəmiyyətə malik Laçın rayonu 1992-ci il mayın 18-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunmuşdu. Laçının işğalını şərtləndirən təkcə torpaqlarımıza göz dikmiş, havadarlarına arxalanaraq “dənizdən dənizə böyük Ermənistan” xülyası ilə bir-birinin ardınca yaşayış məntəqələrimizə qanlı hücumlar edən, dinc, silahsız mülki insanları qətlə yetirən erməni separatçılarının məkrli niyyətləri deyildi. Bu işğal həm də həmin vaxt Azərbaycanda hakimiyyət davası aparan, iqtidarı zorla ələ keçirmiş təcürbəsiz, siyasi savadı olmayan, şəxsi mənafeləri naminə, vəzifə üçün hər şeyi, hətta Vətən torpaqlarını qurban ver-

məyə hazır bir dəstənin xəyanətkar əməllərinin nəticəsi idi...

İşğal zamanı Laçın rayonunun əhalisi etnik təmizləməyə məruz qaldı, 300-dən artıq hərbi və mülki şəxs həlak oldu və ya itkin düşdü. Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Laçının işğal edilməsi nəticəsində 217 mədəniyyət, 101 təhsil, 142 səhiyyə müəssisəsi, 462 ticarət, 30 rabitə, 133 idarə və müəssisə, 5 musiqi məktəbi, 1 internat məktəbi, 1 orta texniki peşə məktəbi, 2 avtonəqliyyat və müxtəlif təyinatlı istehsal

müəssisəsi erməni quldurları tərəfindən talan və məhv edildi, 54 dünya, 200-dən çox yerli əhəmiyyətli tarixi abidə vandalizmə məruz qaldı.

İşğalçı Ermənistan 30 il ərzində Cənevrə konvensiyaları ilə üzərinə düşən öhdəliklərini kobud şəkildə pozaraq, Laçında coğrafi adların dəyişdirilməsi, rayonun təbii resurslarının talan edilməsi, müxtəlif xarici ölkələrdən, əsasən də Suriyadan olan erməniəsilli ailələrin burada məqsədyönlü məskunlaşdırılması və bununla demoqrafik tərkibin dəyişdirilməsi siyasəti aparırdı. Bu kimi əməllər bütün beynəlxalq konvensiyalarda hərbi cinayət kimi təsbit edilir və bu cinayətlər dünya ictimaiyyətinin gözü qarşısında baş verirdi. Ancaq dünya onillər boyu ermənilərin bu insanlıqdan kənar vəhşiliklərini görməzdən gəlirdi üçün tarixi ədaləti Azərbaycan özü öz gücünə bərpa etməli oldu.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı başladığı əks-hücum əməliyyatı cəmi 44 gün sonra ölkəmizin tam qələbəsi və düşmənin rüsvay-

çı kapitulyasiyası ilə nəticələndi. Beləliklə, Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi zəfər sayəsində xalqımızın Qarabağ, Şərqi Zəngəzur həsrəti başa çatdı.

Döyüş meydanlarında ağır məğlubiyyətə üzləşən mənfur düşmən 2020-ci il 10 noyabr tarixli üçtərəfli Bəyanatı imzalamağa məcbur oldu. Bununla da, dövlət başçımızın diplomatik məharəti, prinsipliliyi, dəmir iradəsi sayəsində Laçın şəhəri, həmçinin rayonun Zabux və Sus kəndləri heç bir güllə atılmadan Azərbaycana təhvil verildi. Sözügedən bəyanata əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələrinin birləşmələri 2022-ci il avqustun 26-da Laçın şəhərini həmişəlik tərk etdilər.

Tarixi qələbəmizin ardınca azad edilən torpaqlarda başlanmış misli görülməmiş bərpa-quruculuq işləri, düşmənin xarabalığa çevirdiyi yurd yerlərinin dirçəldilməsi, genişmiqyaslı infrastrukturun qurulması layihələri uğurla reallığa çevrilməkdədir. Bütün bu işlər işğaldan azad olunmuş ərazilərimizin inkişafını daim xüsusi diqqətdə saxlayan Prezident İlham Əliyev birbaşa rəhbərliyi sayəsində reallaşır. Fəxrli, qürurla söyləmək olar ki, dövlət başçısının tapşırığına əsasən, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun işğaldan azad edilmiş digər ərazilərində olduğu kimi, Laçında da bərpa, yenidənqurma, inkişaf, çiçəklənmə dövrü davam edir, Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramına uyğun olaraq geri qayıdan sakinlərinin sayı artıqca Laçın yenidən öz xoşbəxt günlərinə döndür.

Qeyd edək ki, indiyədək Laçın şəhərində 2090 nəfərdən ibarət 570 ailənin, Zabux kəndində 823 (217 ailə), Susda 215 nəfərin (59 ailə) və Bəyli kəndində 316 nəfərdən ibarət 79 ailənin daimi məskunlaşması təmin edilib, bu proses müntəzəm şəkildə davam etdirilir. Öz doğma yurdlarına dönmüş sakinlərin işlə təminatı, onların sosial-məişət qayğılarının həlli hər zaman diqqət mərkəzində

saxlanılır, yeni müxtəlif təyinatlı müəssisələr yaradılır, şəhər infrastrukturunu daha da yaxşılaşdırılır, Laçın gündən-günə gözəlləşir.

Bölgəyə dəfələrlə səfərlər etmiş Prezident İlham Əliyevin 2023-cü il may ayının 28-də Laçın şəhərinə qayıdan əhali ilə görüşü zamanı aparılan quruculuq işlərindən bəhs edərkən dedi ki: “Biz öz doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edəndən sonra mən demişdim ki, Qarabağı və Şərqi Zəngəzur cənnətə çevirəcəyik. Cənnətin əgər təsviri varsa, bu gün bax, budur. Gözəl təbiət, əzəmətli dağlar, gözəl binalar, evlər – hər şey çox böyük zövqlə yaradılır ki, həm insanlar burada rahat yaşasınlar, həm də Laçın şəhərinin müasir siması Azərbaycanın əldə etdiyi uğurları ilə eyni səviyyədə olsun”.

Məhz bu sonsuz diqqət və qayğı Şəhər Günü nü qeyd etdiyimiz Laçını dünyanın cənnətinə çevirir, laçınlıların xoş arzularına, xoşbəxt gələcəklərinə qol-qanad verir. Hər zaman bax beləcə, gözəllik saç, əziz Laçın, Günü mübarək!

Mahir RƏSULOĞLU,
XQ-nin Qarabağ müxbiri

Laçın